

Duitsland Noord

Reichstag, Berlijn
Axiom/hemis.fr

De regio's in deze gids:

(zie de kaart aan de binnenzijde van het omslag)

1 Berlijn en Brandenburg	blz. 93
2 De Oostzeekust en het binnenland	blz. 149
3 Het noordwesten	blz. 181
4 Midden-Duitsland	blz. 243
5 Het oosten	blz. 285

Inhoud

NIET TE MISSEN

Een keuze uit de mooiste plekjes ... 6

DE REIS VOORBEREIDEN

Reistips 10

NAAR DUITSLAND

Met het vliegtuig 12

Met de trein 12

Over de weg 12

VOOR HET VERTREK

Profiel van Duitsland 14

Klimaat 14

Informatie 14

Formaliteiten 16

Geldzaken 16

Telefoneren 17

Overnachten 17

Uit eten 19

DUITSLAND VAN A TOT Z

Rubrieken in
alfabetische volgorde 21

MET HET GEZIN

Attracties 28

MEMO

Evenementen 29

Leestips 31

DUITSLAND ONDER DE LOEP

DUITSLAND VANDAAG

Economische reus 36

Nog altijd verdeeld 37

Een vergrijzende samenleving 38

Staat met federale structuren 38

Terug op het wereldtoneel 40

GESCHIEDENIS

Van de prehistorie tot het
Frankische Germanië 42

Het middeleeuwse Duitsland 43

De dynastie van de Habsburgers .. 45

Naar Duitse eenheid 49

Van het Duitse Rijk tot Weimar 50

Hitler en het Derde Rijk 52

Duitsland na 1945 53

KUNST EN ARCHITECTUUR

Architectuur 57

ABC van de architectuur 64

Schilder- en beeldhouwkunst 70

CULTUUR

Literatuur en filosofie 75

Muziek 79

Film 84

LANDSCHAPPEN EN STREKEN

Drie grote streken 86

Uitgestrekte natuurgebieden 89

STEDEN EN BEZIENS- WAARDIGHEDEN

1 BERLIJN EN BRANDENBURG

Berlijn 94

Potsdam 138

Schloss Branitz 147

2 DE OOSTZEEKUST EN HET BINNENLAND

Lübeck 152

Wismar 160

Rostock 163

Stralsund 168

Greifswald 170

Eilanden van de Oostzee 172

Mecklenburgische Seenplatte 176

Schwerin 178

3 HET NOORDWESTEN

Hamburg 184

Lüneburg 202

Friese Waddeneilanden.....	206
Bremen.....	208
Hannover.....	217
Celle.....	222
Wolfenbüttel.....	225
Goslar.....	228
Hameln.....	234
Münster.....	237

4 MIDDEN-DUITSLAND

Maagdenburg	244
Wörlitzer Park	249
Wittenberg	251
Dessau	252
Halle	254
Quedlinburg	257
Weimar	259
Jena	267
Erfurt.....	269
Eisenach.....	272

RAADPLEEG VOOR IEDERE PLAATS ONS ADRESBOEKJE

Kassel	276
Marburg.....	279

5 HET OOSTEN

Dresden	286
Görlitz.....	304
Meissen.....	308
Leipzig.....	311

Register	322
Kaarten en plattegronden	333
Woordenlijst	achterflap

Niet te missen

Schloss Sanssouci in Potsdam★★★
het zomerpaleis van Frederik de Grote
(blz. 138)

Berlijn★★★ brandpunt van de geschiedenis
en centrum van de alternatieve cultuur met
een bruisend nachtleven blz. 94)

Een keuze uit de mooiste plekjes

Münster ★★★ historische hoofdstad van Westfalen en een paradijs voor fietsliefhebbers (blz. 237)

Hamburg ★★★ hip en modern, met een van de grootste havens van de wereld (blz. 184)

Dresden ★★★ barok juweel aan de oevers van de Elbe met een buitengewoon rijke cultuur (blz. 286)

DE REIS VOORBEREIDEN

Brandenburger Tor
B. Gardel / hemis.fr

Reistips

3 DAGEN	EEN WEEKEND IN BERLIJN
Programma	Dag 1. 's Ochtends: Reichstag, Brandenburger Tor en Holocaustmonument; lunch aan de boulevard Unter den Linden; 's middags, een ommetje over de Gendarmenmarkt, bezoek aan de kathedraal en het DDR Museum; 's avonds flaneren en dineren in de wijk Scheunenviertel (blz. 109). Dag 2. Ga naar het Museuminsel; maak aan het eind van de dag een boottocht over de Spree en ga 's avonds naar de Alexanderplatz en de televisietoren die tot 12 uur 's nachts een groots uitzicht biedt over de hoofdstad (blz. 103). Dag 3. Ga 's ochtends naar Slot Charlottenburg; lunch op de Savignyplatz of de Kurfürstendamm; breng de middag door bij Checkpoint Charlie en het Joods Museum; wandel 's avonds over de Karl-Marx-Allee alvorens u zich in het nachtleven van Friedrichshain stort (blz. 112).
Vervoer	Te voet en met de metro.

8 DAGEN	BERLIJN, POTSDAM EN SAKSEN
Rondrit van 700 km vanaf Berlijn	Dagen 1 t/m 3. Berlijn (zie hiernaast). Dag 4. Potsdam (blz. 138), Slot Sanssouci en de binnenstad. Dag 5. 's Ochtends Wittenberg; lunch in Dessau waar nog enkele gebouwen van Bauhaus zijn te bewonderen die op de Werelderfgoedlijst van Unesco staan; 's middags naar het Wörlitzpark en 's avonds in Leipzig. Dag 6. Wandel door het historische centrum van Leipzig en bezoek het Museum der bildenden Künste; breng de late middag door in Meißen en geniet van het uitzicht vanaf de Burgberg; overnacht in Dresden. Dag 7. Breng deze hele dag door in Dresden, het 'Florence aan de Elbe', bezoek de Gemäldegalerie Alte Meister, de kathedraal en het Residenzschloss; overnacht in Dresden. Dag 8. Naar keuze: ontdek Saksisch Zwitserland en ga langs Festung Königstein (blz. 299) of bezoek Görlitz (blz. 304), vlak bij de grens met Polen. Ga terug naar Berlijn.
Vervoer	Te voet in de hoofdstad. Neem de S-Bahn naar Potsdam; (huur)auto vanaf Berlijn.
Tips	Als u geen auto heeft of wilt huren, neem dan de trein. Er zijn regelmatige verbindingen met Wittenberg (40 min.), Dessau (40 min. vanaf Wittenberg), Leipzig (40 min. vanaf Dessau, 1 uur vanaf Berlijn), Dresden (1 uur vanaf Leipzig, 2 uur vanaf Berlijn).

8 DAGEN	HAMBURG EN DE OEVERS VAN DE OOSTZEE
<p>Rondrit van 850 km vanaf Hamburg</p>	<p>Dag 1. Breng de dag door in het historische centrum van Hamburg (zie groene route op blz. 186-187). Dag 2. Bezoek de Hamburger Kunsthalle (blz. 193) en maak daarna een boottocht in de haven. Dag 3. Vertrek 's ochtends vroeg naar Lübeck en bezoek deze voormalige 'koningin van de Hanze' (blz. 152); overnacht in Lübeck. Dag 4. Ga naar de oude stad Wismar, dat deel uitmaakt van de Werelderfgoedlijst van Unesco (blz. 160); ga na de lunch naar de kathedraal van Bad Doberan en het strand van Warnemünde (blz. 165); breng de nacht door in Rostock. Dag 5. Ontdek het oude Rostock en ga daarna naar het schiereiland Fischland en het dorp Ahrenshoop (blz. 166); ga terug naar Stralsund via de Bresewitz-brug; breng de nacht door in Stralsund. Dag 6. Bezoek Stralsund en ga over het eiland Rügen tot aan Kaap Arkona en de beroemde wittekrijtrots van Stubbenkammer; breng de nacht door op het eiland, in de buurt van de stranden van Binz, Sellin, Baabe of Göhren. Dag 7. Breng een bezoek aan Greifswald en maak een korte tour over het eiland Usedom tot aan Ahlbeck. Dag 8. Rijd na Usedom terug naar Hamburg via de A20, A14 en A24 en maak een stop bij het kasteel van Schwerin, de hoofdstad van Mecklenburg (blz. 178).</p>
<p>Vervoer</p>	<p>(huur)auto vanaf Hamburg</p>
<p>Tips</p>	<p>Als u nog een dag extra tot uw beschikking heeft, maak dan op dag 8 nog een omweg via het nationale park en meer van Müritz (blz. 177).</p>

Naar Duitsland

Met het vliegtuig

LUCHTVAARTMAATSCHAPPIJEN

Tal van luchtvaartmaatschappijen verzorgen rechtstreekse vluchten naar de 14 internationale Duitse luchthavens. U kunt terecht bij:

Lufthansa – ☎ 0032 70 35 30 30 (luchthaven Brussel) en ☎ 0900 1234 777 (luchthaven Amsterdam) - www.lufthansa.nl. Lufthansa vliegt vanuit Brussel en Amsterdam rechtstreeks naar een twintigtal Duitse steden.

Dankzij de zoekmachine op de website vindt u hier snel de beste tarieven per vertrekdatum:

Brussels Airlines - www.brusselsairlines.com.

KLM - www.klm.com.

Transavia - www.transavia.com.

Air Berlin – www.airberlin.com.

Germanwings – www.germanwings.com.

Ryanair – www.ryanair.com.

Easy Jet – www.easyjet.com.

Tuifly – www.tuifly.com.

Met de trein

INTERNATIONALE TREINEN

NMBS - Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen -

☎ 02 528 28 28 - www.b-rail.com.

NS - Nederlandse Spoorwegen
☎ 0900 20 21 163 (Nederland) - www.ns.nl en www.nsiinternational.nl.

Thalys - ☎ 070 79 79 79 (België)
0900 92 96 (Nederland) - www.thalys.com.

Duitse Spoorwegen -

☎ 0180 5 99 66 33 - www.bahn.de.

Treinreiswinkel -

☎ 071 513 70 08 (Nederland) - www.treinsreiswinkel.nl.

Over de weg

MET DE BUS

Eurolines - ☎ 02 274 13 50 (België)

☎ 020 560 87 88 (Nederland)

- www.eurolines.be en www.eurolines.nl - Met de **Eurolines**

Pass kunt u in een periode van 15 of 30 dagen langs meer dan veertig steden reizen. In Duitsland zijn dat Berlijn, Keulen, Frankfurt, München en Hamburg.

Fietsvakantiewinkel -

☎ 024 388 90 65 -

www.fietsvakantiewinkel.nl.

MET DE AUTO

Michelinkaarten

Op de **Michelinkaart Europa 705**, de **Kaart van Nederland 715** en de **Kaart van België en Luxemburg 716** staan de belangrijkste toegangswegen naar Duitsland aangegeven.

Routeplanner

De website www.viamichelin.com geeft een gedetailleerde reisroute met het aantal kilometers, de totale reistijd, praktische en toeristische informatie, en adressen van hotels en restaurants die door *De Rode Michelin*gids zijn geselecteerd.

Milieusticker

Sinds 2008 zijn er in verschillende grote Duitse steden beschermde milieuzones ingevoerd. Om met

Dresden aan de Elbe

Shutterstock/Tichr

uw auto in een milieuzone te komen, moet u zichtbaar een milieusticker achter de voorruit hebben. Deze kost € 5 tot € 40, afhanke-

lijk van het verkooppunt. Zie voor meer info: www.milieusticker.eu. De stickers zijn ook verkrijgbaar bij de ANWB en Touring.

Voor het vertrek

Profiel van Duitsland

Hoofdstad: Berlijn
Oppervlakte: 357.021 km²
Inwonertal: 82,31 miljoen
Munteenheid: euro
Officiële taal: Duits

Klimaat

Het weer in Duitsland is in alle seizoenen nogal wisselvallig. De betrouwbaarste periode voor een zonvakantie is mei-oktober. Toch zijn het voor- en najaar ook goede perioden om het land te verkennen. Er zijn dan minder toeristen.

WAT MOET ER MEE?

Wat u nodig hebt, hangt natuurlijk ook af van het seizoen en het type vakantie. Neem altijd badkleding mee om te kunnen profiteren van de sauna's en jacuzzi's in hotels en kuuroorden. Vergeet niet dat in casino's avondkleding soms verplicht is.

Informatie

www.germany.travel/ – De website van het Duitse toeristenbureau geeft een goed beeld van het hele land. U kunt er talloze brochures downloaden en bestellen.

www.deutschland.de – Online versie van het magazine *Deutschland*, dat wordt gepubliceerd in 9 talen. Het blad geeft buitenlanders inzicht in de Duitse samenleving. Artikelen

over politiek, cultuur en economie.

www.den-haag.diplo.de en

www.brussel.diplo.de –

De Nederlandse en Belgische websites van de ambassade van Duitsland informeren over actualiteit, economie, cultuur en scholing.

www.tatsachen-ueber-deutschland.de – Feiten en cijfers van en over Duitsland.

www.duitslandweb.nl – Site over geschiedenis, onderwijs, nieuws en zovoort.

www.dw-world.de – De Deutsche Welle (DW) is het Duitse radio-televisiestation dat speciaal is bedoeld voor het buitenland.

CULTURELE CENTRA

Goethe-Instituut Amsterdam – Herengracht 470 - 1017 CA Amsterdam - ☎ 020 531 29 00 - <http://www.goethe.de/ins/nl/nl/ams.html>. Het Goethe-Instituut biedt cursussen in Amsterdam, Rotterdam en Den Haag.

Goethe-Instituut Brussel – Belliardstraat 58 - 1040 Brussel - ☎ 02 230 39 70 - www.goethe.de/ins/be/bru.

Duitsland Instituut – Prins Hendrikkade 189b - 1011TD Amsterdam - ☎ 020 525 36 90 - <http://duitslandinstituut.nl/>. Kenniscentrum over Duitsland dat opereert op het raakvlak van onderwijs, wetenschap en maatschappij.

REISBUREAUS

Duitsland staat in de brochures van veel reisorganisaties, vooral met stedentrips, boottochten en een verblijf tijdens een tentoonstelling, festival of volksfeest. Een selectie: